

Bilag 2.

Rungsted Kyst, den 8. januar 1957.

Ved en skrivelse fra generaldirektør Knud Korst af 19. november f. å. (A. 5323) har finansministeriet anmodet mig om at afgive en kort udtalelse til brug ved finansministeriets besvarelse af et af folketingets udvalg angående forslag til lov om værn mod dumping m. v. stillet spørgsmål. Dette spørgsmål er sålydende:

„Foreligger der fra juridisk sagkyndig side en bedømmelse af, om antidumpingtold og udligningstold kan pålægges på anden måde end ved lov i hvert enkelt tilfælde?“

Således foranlediget skal jeg udtale følgende:

Fra et praktisk-politisk synspunkt kan det tænkes anført, at det under en parlamentarisk regering ikke gør stort fra eller til, om foranstaltningen træffes ved lov eller ved beslutning truffet af finansministeren med tilslutning fra folketingets finansudvalg. Herom skal kun bemærkes, at sagens behandling som lovgivningsanliggende dog adskiller sig meget væsentligt fra den i lovforslaget forudsete behandling. En nærmere vurdering af det nævnte synspunkt falder i øvrigt uden for det spørgsmål, som er blevet mig forelagt.

I den statsretlige litteratur foreligger der ikke nogen nærmere undersøgelse, som specielt angår spørgsmålet om indførelse af antidumpingtold og udligningstold på anden måde end ved lov. J. Hartvig Jacobsen anfører, *Skatteretten*, 1950, s. 30, at det ikke vil stride mod grundlovens § 46 (nu § 43), at loven delegerer en vis beføjelse til ministeren til at pålægge skat under visse forudsætninger eller betingelser, som angives i loven. Forfatteren nævner i så henseende statsskattelovens § 42, 5. stk., og kommuneskattelovens § 5, 4. stk., jfr. straks nedenfor, men går i øvrigt ikke nærmere ind på spørgsmålet.

Spørgsmålet må besvares med udgangspunkt i grundlovens § 43, hvori det bl. a. hedder, at „ingen skat kan pålægges, forandres eller ophæves uden ved lov“; thi

det er en given sag, at når der her tales om skat, omfatter dette udtryk bl. a. toldafgifter, jfr. min *Dansk Statsforfatningsret*, 1954, s. 406, og Poul Meyer, *U.* 1953, s. 81. Om forståelsen af den citerede grundlovsbestemmelse foreligger der mange udtalelser fra specielt statsretskyndige.

Der er enighed om, at ordene „ved lov“ i grl. § 43 betyder noget andet end det i andre grundlovsbestemmelser, f. eks. slutningen af § 43 og bestemmelsen i § 73, 1. stk., 3. pkt., anvendte udtryk „ifølge lov“, og om, at § 43 principielt udelukker lovgivningsmagten fra at delegerer sin myndighed til at pålægge, forandre eller ophæve skatter, se min *Dansk Statsforfatningsret*, 1954, s. 552, Alf Ross og Ernst Andersen, *Dansk Statsforfatningsret II*, 1949, s. 62 f., Knud Berlin, *Den danske Statsforfatningsret II*, 1939, s. 213 f., Poul Meyer, *Centraladministrationens adgang til udstedelse af retsanordninger*, 1948, s. 231, og i *U.* 1953 s. 81, Matzen, *Den danske Statsforfatningsret III*, 1909, s. 124 f., Holck, *Den danske Statsforfatningsret I*, 1869, s. 190. Når Berlin og Matzen henholdsvis s. 12 og s. 16 udtaler, at man ikke ved den nævnte grundlovsbestemmelse særligt har villet fremhæve, at pålæg, forandring og ophævelse af skatter ikke kan ske ved anordning, idet „lov“ står i modsætning til finanslov, skal hertil bemærkes, at hvad man end mener at „lov“ står i modsætning til, er det givet, at bestemmelsen i almindelighed udelukker, at bestemmelser om pålæg, forandring og ophævelse af skat gives ved anordning. At grundlovsbestemmelsen udelukker delegationsanordninger, udtaler de nævnte forfattere som foran anført udtrykkeligt. I øvrigt er det tvivlsomt, om „lov“ står i modsætning til finanslov, se min *Statsforfatningsret* s. 422.

At udtrykkene „ved lov“ og „ifølge lov“ ikke er benyttet tilfældigt eller i flæng, fremgår af grundlovskomiteens behandling af grundlovsudkastets § 43, der svarer til den nugældende grundlovs § 43, se beretning om forhandlingerne på rigsdagen, 1849, sp.